שבעת ימים קודם יוה"כ מפרישין כ"ג. שכל עבודת יוה"כ
היה כשירה אלא גזו כדליף בהוריות (דף יב:) **לכתיב גבי יום הכפורים וכפר הכהן את מקדש אוהל**
ובגמרא (דף ו.) מפרש למה מפרישין: **ובגמרא** מפרש למה נקראת כן: **ומתקינין לו.** ומזמינין כהן אחר להיות כהן גדול תחתיו אם ירצע זו פסול קבי לו שאר טומאה המעכבין מלבוא למקדש: **ובעד ביתו.** גבי יוה"כ כתיב בהאי קרא: **ז' ימים.** דחיישת למיתה: **אין לדבר סוף.** שמא גס זו תמות: **גמ' שריפת הפרה.** פרה אדומה: **שעל פני הבירה.** לקמיה מפרש מאי בירה: **לפנים מזוזה.** במקלוט מזרחית של עזרה היתה: **שכל מעשיה.** של פרה: **לני גנליס.** [1] לפיעני בקר מפרש להו במנחות בפ' ר' ישמעאל (דף סט:): **לני אדמה.** שאין עשויין ככלי חרס בכשבן אלא מן האדמה היא שהוא כאבן רכה ומוקקין ממנה כליס: **מאי טעמא.** תקינו לה כליס הללו: **דטבול יום.** לקמן יליף בפרק טרף בקלפי (דף מג:) והוה הטבול יו': **כי היכי דלא ליזלזו בה.** לומר הואיל וטבול יום כשר בפרה אין לריך להיות זריזין בה בשמירת טהרה לכך עשו בה מעלות הרבה לטהרה וזו אחת מהן: **כיון דחטאת היא.** חטאת נקראת שנאמר (במדבר יט) למי נדה חטאת היא: **וחטאת טעונה לפון.** חטאות הקריבות במזבח נשחטות בלפון ולא שזו טעונה לפון שהרי היא נשחטת בהר הממשחה: **וכתיב.** בפרה (שם) אל נוכח פני אהל מועד והוא עומד בהר הממשחה ומתכוין ורומה פתחו של היכל שהוא בכותל מזרחי: **כי היכי דליהוי היכירא.** לדעת שהופרש שם כדי להטיל עליו עבודת פרה הקרויה חטאת וטעונה מזרח ויפיס לב להיות זריז במעשיה ושלר **עבודותיה: הכירה אשר הכינותי.** אשר זימנתי לה מקום גורן מרוטה לבעותה בו ודוד קאמר ליה להאי קרא בדברי הימים: **מנח הני מילי.** דבעי פריסה ליוה"כ ולפרה: **לאשר עשה.** במזוחים שהוא חותם לפרוש מביתם ז' ימים שנאמר (ויקרא ח) ופתח אהל מועד תשבו יומם ולילה וגו' ושמיני עבדו שנאמר (שם ט) ויהי ביום השמיני קרא וגו' וכתיב קרב אל המזבח וגו' (י) כאשר וגו' זוה לעשות לדורות לפרוש ז' לפני עבודת יום אחד: (יא) **דלפני עשייה.** קיום המלוה: ומימא

שבעת

א ימים קודם יום הכפורים מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פרהדרין ומתקינין לו כהן אחר תחתיו ב) שמא יארע בו פסול ג) ר' יהודה אומר אף אשה אחרת מתקינין לו שמא תמות אשתו שנאמר [1] וכפר בעדו ובעד ביתו ביתו זו אשתו אמרו לו אם כן אין לדבר סוף: **גמ'** תנן התם ג) שבעת ימים קודם שריפת הפרה היו מפרישין כהן השורף את הפרה מביתו ללשכה שעל פני הבירה מזרחה ולשכת בית האבן היתה נקראת ולמה נקרא שמה לשכת בית האבן שכל מעשיה בכלי גללים בכלי אבנים ובכלי אדמה מאי טעמא כיון דטבול יום כשר בפרה ד) דתנן [2] מטמאין היו הכהן השורף את הפרה ומטבילין אותו להוציא מלבן של צדוקין שהיו אומרים במעורבי השמש היתה נעשית תקינו לה רבנן כלי גללים כלי אבנים וכלי אדמה דלא ליקבלו טומאה כי היכי דלא ליזלזלו בה מאי שנא צפונה מזרחה כיון דחטאת היא וחטאת טעונה וכתיב בה [2] אל נכח פני אהל מועד תקינו לה רבנן לשכה צפונה מזרחה כי היכי דלהוי לה היכירא ה) מאי בירה אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מקום היה בהר הבית ובירה שמו וו"ל אמר כל המקדש כולו קרוי בירה שנאמר [3] הבירה אשר הכינותי מנא הני מילי ו) א"ר מניומי בר חלקיה א"ר מחסיא בר אידי א"ר יוחנן אמר קרא [4] כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם לעשות אלו מעשי פרה לכפר אלו מעשי יום הכפורים בשלמא כוליה קרא בפרה היא אלא אימא כוליה קרא ביום הכפורים כתיב אמרי יליף צוה צוה כתיב הכא צוה ה' לעשות וכתיב התם [5] זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר מה להלן פרה אף כאן פרה ומה כאן פרישה אף להלן פרישה ואימא

שבעת ימים קודם יוה"כ. יש מקומות שאומה המניין בריבוי כמו בכאן ובבבא קמא (דף ג.) מרבעה אבות נזיקין ובפרק קמא דר"ה (דף ג.) ד' לחמי סנים ואיכא דוכתי דתני מנייהו לבסוף לפני מילתיהו של עובדי כוכבים ג' ימים בפרק ע"ג (דף ג.) ובפ"ק דקידושין (דף ג.) המשה נקנית בג' דרכים ושומלין ודורסין בהלכות (החג)[ט] לפני (החג)[י] שלשים יום (פסחים דף ו.):

וחכ"א א"ב אין לדבר סוף. למי ליכא למימת למיתה דחדא ניחום לפילו למיתה דתרתי ותלת ומ"ג דבפ' ד' לחין (יבמות דף כו:) משמע לסתם מתני' דהתם דלמיתה דחד מייתינן לתרי לא מייתינן וסתם מתני' דהכא ס"ל דלמי מייתינן לחדא ניחום נמי לטובא וי"ל דה"ק הכא נהי דמייתינן למיתה דחד לזמן מרובה כמו בהפיה דפרק ד' לחין (ג"ז שם). דילמא לדמיימנ חד מיית לילך מכל מקום למיתה לזמן מועט כי הכא לא הוה לן למימת אלא משום מעלה דבפרה מייתת לזמן מועט אם כן ניחום לפילו לתרתי ותלת אי נמי התם משום דעלמא הוה משום ביטול מלות יבמין וליכא למיסרח כולי האי אבל הכא משום דבפרת כל שבלמל תלוי זה ניחום לפילו לתרתי ותלת ולפילו לזמן מועט ו"ל אין לדבר סוף הלכך ליכא למיעבד תקנתא להאי משום וכי פריך בגמ' (לקמן דף יג.) מאי שנא דגבי טומאה דמייתי טפי ממיתה דלמר בגמרא סגי לתקן לכהן אחר תחתיו והכא מייתינן לתרתי ותלת הוה ליה מלי למימר כי האי גוונא הויא משום דעלמא היא ולא היה ליה לריך להפרים אחר כי מסתמא ימלאו הרבה שיהו רואין לעבודה אלא מעלה בעלמא הלכך סגי בחד אלא נלאו הכי משני שפיר[ב]:

להוציא מלבן של צדוקין. לאו בטומאה דאוריימא מטמו ליה אלא מזלזלי בה כולי האי מדרבה ממרינן בפרק אין דורסין (מגיגה דף יח:) בגדי מוכלי קדש מדלם לחטאת אלא כדתנן בפ"ג דמסכת פרה (מ"ח) סמכו ידיהם על ראשו ואומרים לו אימי כ"ג רך טבול יום דמחמת שנוגעין בו משניין ליה כטומאה טומאה דרבנן דאמרי חכמים משיבי כטומאות לגבי דידיה[ג] דבגדיהם מדרש לחטאת[ד]:

שבל מעשיה בכלי אבנים וכו'. דווקא נאלו ז' ימים של שריפת הפרה אבל בשעת קידוש התנן בפ"ק דמס' פרה (מ"ה) כל הכלים מקדשים ומפילו בכלי גללים כו' ומדרבה התם משמע דטפי פשיטא לו דבשאר כלים מקדשין מבכלי גללים וכלי גללים וכלי אבנים: **ומאי שנא צפונה מזרחה.** ות"ת אמאי לא היו מפרישין נמי כ"ג לפני יוה"כ ללשכה זו שעל פני הבירה וי"ל דלשכת פרה היו קורים לה לשכת בית האבן נקרא שמה לשכת בית האבן שכל מעשיה בכלי אבנים ומי הוו מפרשי נמי להאי לשכה כ"ג לפני יוה"כ אי לא הוה ליה היכירא לפרה אי נמי י"ל משום דכ"ג ביוה"כ פריסתו לקדושה שכל עבודתו לפנים ולפני ולפנים היו מפרישים אותו ללשכת פרהדרין שבעזרה בקדש אבל פרה שנעשית מחוץ בהר המשחה פריסתו ללשכה שעל פני הבירה שבעזרה בקדש אבל פרה אדומה נקראת חטאת שנ' והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה חטאת היא. אמר רבי יוחנן מקום היה בהר הבית בירה שמו. [מנא] הני מילי שצריכין להפריש כהן גדול ביום הכפורים וכן] כהן השורף

א א מיי' פ"ו מהלכות יוה"כ הלכה ג סמג עשין רט:
ב ב מיי' פ"ב מהלכות פרה הלכה ט ג ד סמג עשין רלג:
ג ג מיי' פ"ו שם הלכה יד:

תורה אור השלם

1. וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ:
ויקרא טז ו
2. וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים:
במדבר יט ד
3. וְלִשְׁלֹמֹה בְּנִי תֵּן לֵבָב שָׁלֵם לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ וְעֵדוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וְלִבְנוֹת הַבִּירָה אֲשֶׁר הֲכִינוֹתִי:
דברי הימים א כט יט
4. כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בְּיוֹם הַזֶּה צִוָּה יְיָ לַעֲשׂוֹת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:
ויקרא ח לד
5. זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֹל:
במדבר יט ב

גליון הש"ס

רש"י ד"ה כלי גללים. **צפיעי** בקר. וכ"כ רש"י שבת נח ע"ב ד"ה כלי. תוס' בשבת דף טז ע"ב כתב רש"י גללים שיים: **תוס'** ד"ה להוציא וכו' דבגדיהם מדרס לחטאת בדפרישית. עי' זבחים דף יז ע"ב תוס' ד"ה שריפה:

הגהות הב"ח

(ג) רש"י ד"ה כאשר כ"ו כאשר עשה וכו' לדורות:

מוסף רש"י

שבעת ימים. הן מסכת מיירי בפלר יום הכפורים (לקמן יד:) דכל מסכת זו כמשנה תחת, שעסוקה כולה בפלר במות שהן הפסוקים סדורין והולכין (לקמן סו.). **אף אשה אחרת מתקינין לו.** מזמנין לכהן גדול לעבד יום הכפורים (סוכה כד.).

רבינו חננאל

שבעת ימים קודם ליום הכפורים מפרישין כהן גדול מביתו כו'. תנן התם במסכת פרה תחילת פרק ג' שבעת ימים קודם לשרפת הפרה מפרישין כהן השורף הפרה מביתו ללשכה שעל פני הבירה כו'. פירוש כלי גללין כלי אבנים כלי אדמה, שלא הוסקו בכבשן שאינן מקבלין טומאה לפי שאינן כלי חרס. **פרה** אדומה נקראת חטאת שנ' והיתה לעדת בני ישראל למשמרת למי נדה חטאת היא. אמר רבי יוחנן מקום היה בהר הבית בירה שמו. **[מנא]** הני מילי שצריכין להפריש כהן גדול ביום הכפורים וכן] כהן השורף

את הפרה, מבתיהם להר [הבית, שנאמר] ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים] וגו'], וכתיב בתריה כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות. ואמר ר' משמ[יה] דר' יוחנן לעשות אילו מעשה פרה לכפר אילו מעשה [יום ה]כפורים. ואימא כוליה קרא ביום הכפורים כתיב, אמ' יליף צוה צוה, כתיב הכא צוה ה' לעשות וכתיב התם בפרה זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר.

בפרקי [מקת קכד] ובפ' פרה לעיניו, שיהא אחר שורף והוא רואה משמע זה כשר לצרוף, היינו דלא כהני תמורתי דתרף בקלפי. עוד יש לומר שיהא כהן אחר שורף וכהן המפרים רואה. מ"כ. **מפרישין כהן השורף את הפרה.** אבל אחר כהנים שהיו עסוקין בפרה ובאפר פרה ובאפר עבקיים כדמשמע לקמן שהשגן היה מפייש לפרה לפ היו מפרישין אותו. ופפילו לאחן דמפיק פריסה בפרה מקרא מוקמינן לקרא בעיקר מעשה הפרה היינו פריפה. ולשמואל הוה ליה למיעקר הכהן המקבל שהוא עיקר שהיה לדורות בפלשון, אלא דאי אפשר דלא בעינן כהן גדול. ואפ"ג דבעינן כ"ג כמה אתה מוצא שהיה